
Dokumentua
2026ko iraila

 eitb

Zerbitzu eta
balio publikoa

Aurkibidea

Sarrera	4	02 Zilegitasuna	23
Europako markoa	5	Etika, independentzia eta pluraltasuna	24
EITB eta Euskadiren sendotze demokratikoa	8	Gardentasuna	25
EITBren hiru helduleku balio publikoa zabaltzeko	10	Gobernu ona eta kontu-ematea	26
01 Balio publikoa	11	Finantzaketa eta egonkortasuna	27
Guztiona: unibertsaltasuna	12	Eraginkortasuna eta kudeaketa aurreratua	28
Demokrazia eta konfiantza	13	Marka eta herritarrentzat duen garrantzia	29
Euskara eta lurraldeko hizkuntzak	14	03 Inpaktu-gaitasuna	30
Kultura eta ondarea, etengabeko eraldaketan	15	Aliantza instituzionalak	31
Kohesioa, lurraldea eta hurbiltasuna	16	EITB: enpresa, taldea eta barne-talentua	33
Partekatutako uneak eta komunitatea	17	Sormen-ekosistema eta ikus-entzunezko industria	35
Belaunaldi berriak eta mandatua berritzea	18	Sozietate zibila	36
Transformazio soziala	19	Plataformak eta teknologia	37
Memoria demokratikoa	20	Nazioarteko sareak	38
Erresilentzia eta informazio-bermea	21		
Leihoa eta posizionatze globala	22		

eith ●
azpiegitura
estrategiko
bat * ●
Euskadiko ↗
demokrazia →
eta
etorkizunerako.

Andoni Aldekoa

EITBko Zuzendari Nagusia

XX mendearen zati handi batean eta XXI. mendearen hasieran irrati-telebista publiko baten balio adierazle egonkor samar batzuen bidez ebalua zitekeen: lurralde-estaldura, audientzia-maila, norberaren ekoizpen-bolumena edo informazioarako irispide unibertsala.

Haatik, komunikabideen ekosistemak pairatutako eraldaketa handiek gaur egun behartu egiten dute analisi-esparru hori handitzera. Plataforma globalak zabaltzeak, kultura-kontsumoak zatitzeak, gero eta handiago den algoritmo-bitartekaritzak, adimen artifizialaren garapenak eta informazio-iturriak biderkatzeak erabat aldatu dituzte informazioa eta edukia ekoitzi, banatu eta kontsumitzeko kondizioak.

Testuinguru berri horrek ageriko paradoxa bat dakar. Inoiz ez da hain erraza izan jakintza, informazioa eta kultura-edukiak eskuratzea, baina gero eta zailagoa da errealitatea ulertzeko esparru partekatuak eratzea. Ezkutuan geratu da elkarrizketa publikoetarako gune komunak mantentzeko zailtasuna, baita gizarte-taldeekin, belaunaldiarekin eta hainbat lurraldeekin konektatzeko dezaketen erreferentzia kolektiboak sortzeko ere. Hori dela eta, komunikabide publikoen eztabaida jada ezin da landu soilik audientziaren, teknologiaren edo ikus-entzunezko merkatuaren lehiaren ikuspuntutik.

Auzia, funtsean, honako hau da: **oraindik ere zer funtziotan behar dute garantia publikoa gero eta konplexuago, digitalizatuago eta informatiboki eta kulturalki zatituago dauden gizarteek?**

Europako irrati-telebista publiko nagusiak galdera horri erantzuten hasi dira, eta horretarako, duten rol instituzionala birformulatzen. Zenbait organizazio, hala nola BBC, YLE, NRK, DR, SVT edo CBC aldatzen ari dira ekoizpenean eta edukien zabalkundean oinarritutako ikuskera batetik balio publikoaren belaunaldiari lotutako ikuspegi batera. Egiten duen ekarpena gero eta gehiago lotzen zaie **kalitate demokratikoa indartzeko gaitasunari, gizarte-kohesioa sustatzeari, kultura-aniztasuna bultzatzeari, informazio fidagarria bermatzeari eta eztabaidarako eta elkartzeko gune partekatuak babesteari.**

EITBren etorkizunaren inguruko hausnarketa esparru horretan bertan ipini behar da. Ikus-entzunezko operadore gisa duen eginkizunaz haratago, EITB Euskadirentzat esanguratsuen diren aktibo estrategikoak mantentzen laguntzen duten erakundearen parte da, aktibo horiek honako hauek izanik: eremu publiko pluralista bat, bizirik dagoen hizkuntza-komunitate bat, kultura-ekosistema dinamiko bat eta informatuta dauden herritarrak, etorkizuneko erronka kolektiboari aurre egiteko gai direnak.

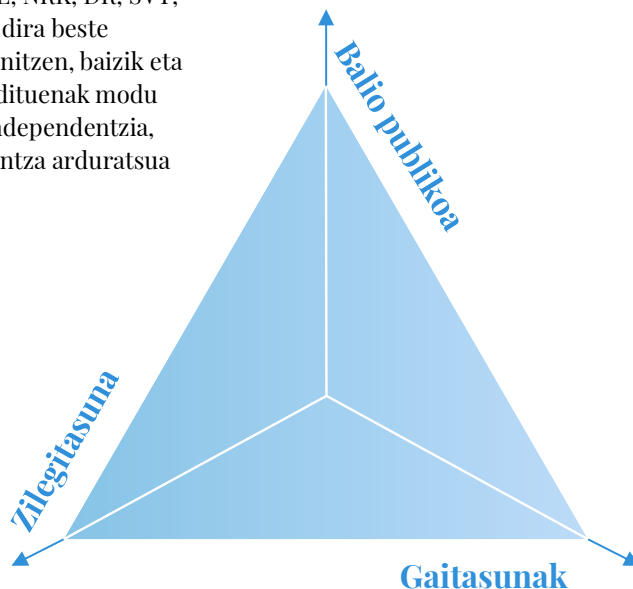
EUROPAKO MARKOA

Ikus-entzunezko zerbitzu publikoaren ikuspegi berri bat

Europar, komunikabide publikoei buruzko eztabaida jada ez da soilik ikus-entzunezkoei dagokien kontua edo kontu industrial edo arautzailea. Jada ez da datza bakarrik definitzean zenbat kanalek operatu behar duten, zer audientzia-kuotara iritsi behar duten edo eskaintzaz beteriko merkatu batean nola lehiatu behar duten. Kontua, funtsean, sakonagoa da: zer-nolako erakunde publikoa behar du gaur egun gizarte demokratiko batek informazio fidagarria, kultura partekatua, gizarte-kohesioa eta konfiantza mantentzeko, zatitutako, digitalizatutako eta gero eta gehiagotan plataforma globalak bitarteko dituen komunikabideen ekosistema batean?

Europako Public Service Media (PSM) organizazioak —BBC, YLE, NRK, DR, SVT, RTÉ, CBC edo SRG, SSR— haien eginkizuna birformulatzen ari dira beste ikuspegi batetik. Haien balioa jada ez du edukiak igortzeak definitzen, baizik eta ondasun publikoak ekoizteko duten gaitasunek, merkatuak ez dituenak modu egonkorrean bermatzen: informazio-konfiantza, argitaratze-independentzia, aniztasuna, irisgarritasuna, lurralde-errepresentazioa, berrikuntza arduratsua eta elkarrizketa demokratikoetarako gune komunak.

Norabide horrek berarekin dakar zerbitzu publikoaren ikuskera klasiko batetik, zeinetan zerbitzu publikoak ikus-entzunezko eskaintzak ziren, asmo handiagoko ikuspegi batera pasatzea, zeinean komunikabide publikoak azpiegitura demokratikotzat hartzen diren. Desinformazioaren, polarizazioaren, informazio-nekearen eta erreferentzia partekatuen galeraren testuinguruan, **komunikabide publikoek konfiantza-aingura gisa jarduten dute**. Beraien eginkizuna ez datza soilik informatzean, baizik eta herritarrei konplexutasuna ulertzen laguntzean, informazioa egiaztatzean, aniztasun soziala aitortzean eta bizitza publikoan kritikotasunez parte hartzean.

Horrez gain, Europako esparruak nabarmentzen du unibertsaltasunak berrinterpretatua izan behar duela. XX. mendean unibertsaltasuna batez ere estaldura tekniko eta seinalerako irispidea izatean oinarritzen zen. XXI. mendean elkarriketa publikoa eta kultura partekatua eraikitzen den eremu guztietan presente egotean datza. Ez da nahikoa jende askorengana iristea; kontua inor kanpoan ez uztea baita, izan adina, hizkuntza, lurralde, gaitasun ekonomiko, ohitura teknologiko edo irisgarritasun-traba dela eta. Unibertsaltasun garaikidea linguistikoa, lurraldekoa, belaunaldien artekoa, digitala, soziala eta funtzionala da.

Idea hori bereziki garrantzitsua da beren hizkuntza, kultura bereizia eta gertutasun-balio sendoa duten eskualde-komunikabide europarrentzat. Kasu horietan, egiteko publikoa ez da mugatzen estatu-eskaintza txikiago bat egitera. Xede du gune publiko propio bat eraikitzea: komunitate bat gai dena elkar ikusteko, elkar entzuteko, elkar ulertzeko eta gauzak bere kultura-, hizkuntza- eta demokrazia-esparrutik kontatzeko. Horretarako, azpiegitura horiek komunikazio-subirantotasun demokratiko gisa ulertu behar dira; ez zentzu baztertzailan, baizik eta gero eta kontzentratuagoa dagoen ekosistema global batean ahots propioa mantentzeko gaitasun kolektibo gisa. **Konparazio-azterketa europarrak eginkizun hori hiru ikuspuntu osagarritan ordenatzea ahalbidetzen du, eta ikuspuntu horiek Mark Mooreren balio publikoaren teorian (1) oinarritzen dira: balio publikoa, zilegitasuna eta gaitasun operatiboa.**

Balio publikoa

Komunikabideek gizartearentzat zein ekoizpen sortzen dituzte. Hemen honako hauek sartuko lirateke: informazio fidagarria, lurralde-kohesioa, kultura partekatua, norberaren hizkuntza, aniztasunaren errepresentazioa eta eraldaketa sozial handiekin batera aurrera egiteko gaitasuna.

Zilegitasuna

Zilegitasunak azaltzen du komunikabideek nola justifikatzen duten beren izatea eta nola irabazten duten herritarren konfiantza. Gaur egun, eduki-kalitatea bezain garrantzitsuak dira argitaratze-independentsia, gardentasuna, kontu-ematea, finantzaketa egonkorra, eraginkortasuna eta hartutako erabakiak azaltzeko gaitasuna. Egungo Europako testuinguruan, konfiantza jada ez da auresuposatzen den zerbait: erakutsi egin behar da estandar ikusgarrien, gainbegiratzeko eta zuzenketa-kultura aktibo bat izateko mekanismoen zein ardura publikoaren bidez.

Gaitasun operatiboa

Komunikabideek beren egitekoa eraginkortasunez egiteko behar dituzten baliabideak, aliantzak, talentua, teknologiak eta lankidetzak-ereduak dira. Europako PSM aurreratuenak jada ez dira hartzen organizazio isolatutzat, baizik eta ekosistema handien nodotzat, zeinak lotzen dituzten hezkuntza-erakundeak, kultura-eragileak, ikus-entzunezko industria, sozietate zibila, unibertsitateak, hizkuntza-komunitateak eta plataforma digital propioak.

(1) Moore, Mark H. "Creating Public Value: The Core Idea of Strategic Management in Government." *International Journal of Professional Business Review* 6.1 (January 2021): 219.

Ikuspegi horretatik begiratuta, Europako ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa fase berri batean sartzen ari da. Orain galdera ez da ea komunikabide publikoak beharrezkoak izaten jarraitzen duten plataforma globalen garaian. Galdera da ea nola eraldatu behar duten askotariko demokrazia konplexu eta digitalizatueta funtsezko erakunde izaten jarraitzeko.

Europako esparruak ondorio garbi bat ateratu du:

Komunikabide publikoak garrantzitsuak izango dira hurrengo hamarkadan, baldin eta azpiegitura gisa balio badute demokrazia-konfiantzarako, kultura-iraupenerako, gizarte-kohesiorako, irispide unibertsalerako eta berrikuntza arduratsurako. Oinarri kontzeptual horretatik aztertu eta eguneratu behar da EITBren xedea.

EITB eta Euskadiren sendotze demokratikoa

EITBren etorkizunaren inguruko eztabaida ezin da landu soilik ikus-entzunezko ikuspegi batetik. Euskadiren etorkizunari eta gizarte bateratua, demokratikoa eta kulturalki bizia izatea ahalbidetzen duten erakundeei buruzko elkarriketa handiago baten parte da.

Euskadiko demokrazia-kalitatearen sendotzerako esparru estrategikoak, Eusko Jaurlaritzak sustatuak, funtsezko erronka bat identifikatu du hurrengo hamarkadarako. Euskadik demokrazia sendoa du, eta erakunde-konfiantzaren, egonkortasun politikoaren eta zilegitasun sozialaren maila handiak ditu. Aitzitik, erronka jada ez da aktibo horiek babestean oinarritzen, baizik eta herritarrentzat demokraziaren eguneroko garrantzia indartzean. Gainerakoa pertsonen demokrazia esperientzia jakin baten modura ulertzean datza, zeinak haien bizitza hobetuko duen, balioduntzat hartzen duten hori babestuko duen eta ahalbidetuko dien etorkizun partekatuko proiektuak eraikitzea.

Hausnarketa hori bereziki egokia da EITBrentzat.

Komunikabide publikoek toki estrategikoa dute, baldin eta demokraziek politika publikoak eguneroko bizitzarekin lotzeko, kontakizun partekatuak sortzeko eta gero eta gizarte- zein informazio-zatiketa handiagoko testuinguru batean konfiantza sortzeko gai diren erakundeak behar badituzte. Komunikazio-kanalak baino gehiago dira. Azpiegitura zibikoak dira, eta lagundu egiten dute gizarteak bere burua ulertzen, bere erronkak eztabaidatzen, bere kultura-erreferentziak babesten eta etorkizunerako aukera kolektiboak sortzen.

Euskal esparru demokratikoak berak proposatzen du demokraziak hiru alderdi osagarriak indartu behar dituela: zilegitasuna, desberdintzapena eta garrantzia.

Zilegitasunak zerikusia du erakundeengan konfiantza izatearekin, desberdintzapenak balio demokratikoetan oinarritutako eredu sozial bat eskaintzeko gaitasunarekin, eta, azkenik, garrantziak demokraziak egunerokotasunari segurtasuna, ongizatea, aukerak eta zentzua ematen dion ideiarekin.

*«Balio, kultura eta jokabide demokratikoen gainean indartu eta biziberritu behar ditugu gure sistemak. **Herritarrek, komunikabideek eta era guztietako eragileek balio demokratikoak izan behar dituzte bere jardun eta jokabidean iparrorratz».***

Imanol Pradales
Lehendakaria

EITBk nabarmen lagundu diezaieke hiru alderdi horiei.

Zilegitasunari laguntzen dio informazio zehatza, askotarikoa eta independentea eskaintzen duenean. Desberdintzapenari laguntzen dio honako hauek sendotzen dituenen: euskara, bere kultura eta testuinguru globalizatu batean Euskadik bere ahotsa eraikitzeko gaitasuna. Azkenik, garrantziari ere laguntzen dio herrialdearen eraldaketa-prozesu handiak lotzen dizkionean kezkei, nahiei eta herritarren esperientzia jakinei.

Ikuspegi horretatik begiratuta, EITBren zerbitzu publikoaren egitekoa ikus-entzunezkoak ekoiztea baino gehiago da. Betekizuntzat du kultura-, informazio- eta komunitate-baldintzak sendotzea, kalitatezko demokrazia mantentzea ahalbidetuko duena.

Desinformazioa, polarizazioa, algoritmo-bitartekaritza eta audientzien zatiketa ezaugarri duen testuinguru batean, EITBren balioa ez datza soilik igortzen duen horretan. **Konfiantzazko azpiegitura** gisa jarduteko gai izatean, elkartzeko plataforma bat izatean eta Euskadiko erroka handien inguruan esanahi partekatua sortzeko gai den erakunde bat izatean datza.

Ikus-entzunezko zerbitzu publikoari buruzko hausnarketa, hortaz, herrialdearen demokrazia-kalitatearen hausnarketatik bereizezina da. Izan ere, Euskadik xede estrategiko badu demokrazia bat eraikitzea, hurbilagokoa zein garrantzitsuagoa dena eta gizarte-kohesioa sortzeko gaitasun handiagoa duena, EITB da hori egitea ahalbidetzeko tresna nagusietako bat.

EITBren • hiru helduleku[↘] balio publikoa → zabaltzeko •

Europako esparruari jarraikiz, eta Euskadiren errealitatea ulertuta, EITBren zerbitzu publikoaren egitekoa hiru alderdi osagarri eta independenteren bitartez uler daiteke: **balio publikoa, zilegitasuna eta inpaktu-gaitasuna.**

Hiru alderdi horiek ahalbidetzen dute eskusiboki edukietan oinarritutako ikuspegi bat atzean uztea, EITB gizarte-, kultura- eta demokrazia-eragina sortzera bideratutako erakunde gisa finkatzeko.

1 Balio publikoa

EITBk babesten eta sortzen dituen ondasun kolektiboak.

2 Zilegitasun instituzionala

Herritarren konfiantza sostengatzen duten baldintzak.

3 Inpaktu-gaitasuna

Zerbitzua eta balio publikoa handitzeko aliantzak.

1

Balio publikoa

EITBk babesten eta sortzen dituen ondasun kolektiboak.

EITBren jomuga ulertzeko lehen bidea balio publikoa da: **Zer ematen dio EITBk euskal gizarteari, beste eragile batzuek nekez eman liezaioketena?**

Tradizionalki, komunikabideek ekoizten dituzten edukien arabera definitu dute beren balioa. Hargatik, egungo testuinguruan, hurbilketa hori ez da nahikoa. Balio publikoa ez da soilik igorritako orduen, ekoizpen-kopuruaren edo audientzia-mailen arabera neurtu behar, baizik eta sortzen laguntzen dituen ondasun kolektiboen eta gizartean sorrarazten dituen eraginen arabera.

Ikuspegi horretatik, EITB informazioaren, entretenimenduaren edo kultura-edukien hornitzailea baino gehiago da. **Erakunde publiko bat da, Euskadirako aktibo garrantzitsu hauei eusten laguntzen duena: eremu publiko partekatua, herritar informatuak, hizkuntza bizia, kultura dinamikoa, komunitate bateratua izatea eta gizartea etorkizuneko erronkei aurre egiteko prestatuagoa egotea.**

1.1 Guztiona: unibertsaltasuna

Gune publiko komunetan denak egotea bermatzea.

Euskadin unibertsaltasuna ezin daiteke ulertu soilik irispidearen edo estalduraren ikuspuntutik. Haren benetako irismena eremu publiko partekatu bati laguntzeko duen gaitasunaren bidez ere neurtzen da, jatorrietan, interesetan, ohituretan eta harremanak izateko moduetan gero eta askotarikoagoa den gizarte batean.

Euskal gizartearen aldaketa nabarmenak izaten ari da. Migrazio-prozesuei loturiko kultura-aniztasunaren handitzearen, informazioa eta entretenimendua kontsumitzeko belaunaldien arteko desberdintasunen, lurraldeen garapen desberdinen eta elkarriketa-gune digitalen zabalkundearen ondorioz, orain eratzen ari den ekosistema duela hamarkada batzuetakoa baino konplexuagoa da. Era berean, desberdintasunak eta oztopoak daude, eta horiek pertsona eta kolektibo batzuek bizitza sozialean, kulturean eta informatiboan parte hartzea baldintzatzen dute.

Egoera horretan, **unibertsaltasunak berarekin dakar euskal gizartearen aniztasunak ikusgarritasun-, aitopene eta partaidetza-guneak aurkitzen dituela bermatzea.** Honako hauez arduratu behar du: hirigune eta landa-eremuetan bizi direnez, komunikabide-ohitura oso desberdinak dituzten belaunaldiez, euskara ohiko hizkuntzatzat dutenez zein harengan beste modu batzuetara hurbiltzen direnez, bai eta egungo euskal errealtatearen parte diren beste komunitatez ere.

Horrez gain, barne hartzen ditu emakume eta gizonen arteko errepresentazio orekatua sustatzea, Euskadiko lehengoko aniztasun soziala txertatzea eta gune publikoan pertsonak berdin islatuta egoten laguntzea.

EITBren ekarpena aniztasun hori islatzetik haratago doa. Bere eginkizuna errealtateen arteko loturak sortzean ere oinarritzen da, bestela, errealtateetik gero eta aldenduago eraikiko bailirateke. Askotariko gizarte batean, komunikabideen zerbitzu publiko baten lehen ekarpenetako bat da erreferentzia partekatuak, kontakizun komunak eta elkartzeko guneak sortzea.

Ardura horren barne dago historikoki ikusgarritasun gutxi izan duten ahots, esperientzia edo ikuskera horiei jaramon egitea, baita estereotipoak murrizten, errepresentazio-esparruak areagotzen eta elkarriketa publiko inklusiboago eta orekatuagoak izaten laguntzea ere.

1. Balio publikoa: EITBk babesten eta sortzen dituen ondasun kolektiboak

1.2 Demokrazia eta konfiantza

Bere ingurukoekin alderatuta, Euskadik beste askok baino konfiantza instituzional eta demokrazia-kalitate maila handiagoak ditu. Hala eta guztiz ere, demokrazia aurreratuei eragiten dien erronka batzuk partekatzen ditu: gero eta handiagoa den polarizazio soziala, manipulaturako informazioaren zabalkundea, audientzia-zatiketak eta eztabaidarako zein deliberazio publikorako gune komunak sostengatzeko zailtasuna.

Egoera horretan, EITBren ekarpenak gaintitu egiten du gauekotasun politiko eta instituzionalaren estaldura. **Haren eginkizun publikoa euskal gizarteari eragiten dien erronkak hobeto ulertzen laguntzea da, eta horretarako ematen dituen ikuspegiak informazio zehatza, testuingurua eta errealitatea —gero eta konplexuagoa— interpretatzea ahalbidetzen dute.**

Demokraziaren sendotasunak ez datza soilik haren erakundeen irmotasunean. Horrez gain, herritar informatuak izan behar ditu, haien oraina zein etorkizuna baldintzatzeko aldaketak ulertzeko gai direnak. Zenbait kontuk, hala nola, trantsizio teknologikoak, demografiaren zahartzeak, eraldaketa industrialak, larrialdi klimatikoak gero eta askotarikoagoa den gizarte batean elkarrekin bizitzeak edo segurtasunari loturiko erronka berriak, informazio- eta hausnarketa-guneak eskatzen dituzte, prozesu konplexuak azaltzeko eta ikuspegiak lotzeko gai direnak.

Ildo horretan, EITBri dagokio indartzea euskal herritarrentzat konfiantzazko informazio-erreferentzia gisa duen rola. Ez da soilik gertatutakoa helaraztean oinarritzen, baizik eta Euskadik aurre egin behar dien eraldaketa sozial, ekonomiko eta kulturalen kausak, ondorioak eta dilemak ulertzen laguntzean.

Zerbitzu publikoak lagundu egin behar du jakintza partekatua sortzen, informazioa kontrastatzeko tresnak eskaintzen, desinformazioari aurre egiten eta **elkarriketa publikoa sustatzen, zeina frogetan, errespetuan eta aniztasunean oinarrituta egongo den.** Elkarriketa bat, euskal gizartearen aniztasuna islatuko duena eta konfiantza, gizarte-kohesioa eta demokrazia-kalitatea indartzen lagunduko duena.

1.3 Euskara eta lurraldeko hizkuntzak

Euskara sustatzea da EITBk Euskadiren garapen sozial eta kulturalari egiten dion ekarpen esanguratsuenetako bat. Haatik, orain erronka nagusia ez da mugatzen komunikabide-sisteman euskara egotera; erronka **eremuen parte izateko duen gaitasuna indartzea da, non egungo erreferentzia kulturalak, iruditegi kolektiboak eta eguneroko bizitza eratzen duten elkarriketak sortzen diren.**

Euskal errealitate soziolinguistikoak aurrerapenak izan ditu azken hamarkadetan. Euskararen ezagutza jarraituki handitu da, baina kultura eta informazioa gehiago kontsumitzen dira beste hizkuntzak gailentzen diren eremu digitaletan, zeinetan arreta lortzeko lehia gero eta handiagoa den. Bestalde, kultura- eta hizkuntza-ikuspegitik, gizartea askotarikoagoa da, eta oso desberdinak dira gizarte horretan elkarrekin bizi diren ibilbideak, identitateak eta euskararekin harremanak izateko formak.

Testuinguru horretan, EITBren eginkizuna euskarazko edukiak ekoiztea baino gehiago da. **Ekarpen garrantzitsua du euskarari presentzia bermatzen euskal gizartearen erreferentzia partekatuak sortzen diren eremuetan.** Horrek berarekin dakartza askotariko publikoarekin konektatzeko gai diren edukiak sustatzea eta presente egotea gaur egun herritarren esperientzia kulturala osatzen duten alorretan (informazioan, entretenimenduan, fikzioan, kirolean, dibulgazioan, inguru digitaletan eta ikus-entzunezkoak egiteko modu berrietan).

EITBren balio publikoa euskararen erabilera-eremuak zabaltzean datza, bai eta jabetza-, sorkuntza- eta partaidetza-hizkuntza gisa finkatzean ere. Belaunaldiak elkar lotzeko, ahots berriak txertatzeko eta kohesio-elementu bat izaten jarraitzeko gai den hizkuntza bat, gero eta heterogeneoagoa den gizarte batean.

1.4 Kultura eta ondarea, etengabeko eraldaketan

EITB Euskadiko ikus-entzunezko erakunde nagusia denez, rol garrantzitsua du lurraldeak bere memoria gordetzeko, bere aniztasuna azaltzeko eta kontakizunak egiterako orduan, zeinetan bere iragana interpretatzen duen, oraina ulertzen duen eta etorkizuna irudikatzen duen.

Kulturaren bitartez, besteak beste, gizarteak balioak igortzen ditu, esperientziak partekatzen ditu, eta bat eginda mantentzen duten loturak indartzen ditu. Haren bidez erreferentzia komunak egiten dira, jendeak zerbaiten parte direla sentitzen du, eta mundua ulertzeko formak eratzen dira, identitate kolektibo bat definitzen laguntzen dutenak. Ikuspegi horretatik, EITBren funtzio kulturala **jarraitutasun kultural eta euskal komunitatearen sendotzea xede duen zeregin handiago baten parte da.**

EITB Euskadiko ikus-entzunezko memoriaren funtsezko zati bat da. Haren artxibatzeak hamarkadetan zeharreko **ondare komun baten parte diren kultura-adierazpen eta -gertaerak jasotzen ditu. Legatu hori tresna baliotsua da euskal gizartearen bilakaera ulertzeko, belaunaldiak elkar lotzeko eta memoria kolektiboaren parte diren esperientziak gordetzeko.**

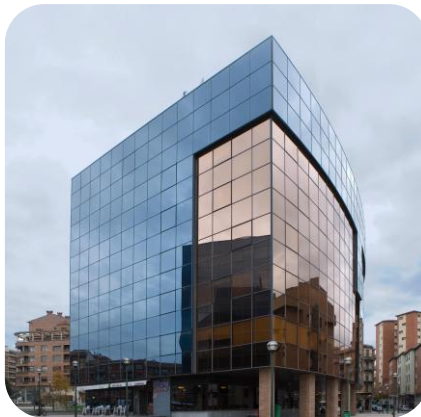
Kontserbazio eginkizun horretaz gain, EITBk aktiboki jarduten du kultura-erreferente berriak sortzen. **Edukiak ekoizteko, koproduzitzeko eta zabaltzeko gaitasunak ahalbidetzen dio begirada berriak, ahots berriak eta adierazpen berriak barne hartzea, zeinak EITB bizirik eta garai bakoitzeko aldaketei lotuta egotea mantentzen laguntzen duten.**

EITBk, gainera, rol garrantzitsua du euskal sortze-ekosistema kulturala sendotzean. Sorkuntza babesteak, talentua sustatzeak eta bere ekoizpenaren alde egiteak lagundu egiten dute Euskadik **bere kultura-ahotsa sortzeko eta proiektatzeko duen** gaitasuna mantentzen, gero eta lehiakorragoa eta homogeenagoa den ingurune global batean.

Kultura EITBren ekarpen estrategikoaren parte da. Ondarea babesteak, memoriak, sorkuntza garaikidea sustatzeak eta erreferente partekatuak sendotzeak lagundu egiten du gizarte-kohesioa, kultura-jarraitutasuna eta Euskadik bere kontakizun kolektiboa sortzeko duen gaitasuna indartzen.

1. Balio publikoa: EITBk babesten eta sortzen dituen ondasun kolektiboak

1.5 Kohesioa, lurraldea eta hurbiltasuna

EITBk lurralde osoan presente egoteko, herritarren egunerokotasuna islatzeko eta Euskadin elkarrekin bizi diren sentsibiltateak artatzeko duen gaitasunak ahalbidetu egiten dio edukiak zabaltzetik harago doan eginkizun bat izatea.

Gertutasuna ez da soilik geografiaren ikuspuntutik ulertu behar; hurbiltasun kulturala, linguistikoa eta soziala ere barne hartzen baititu. Berarekin dakartza tokian tokiko errealtateetan arreta ipintzea, Euskadiko lurralde-aniztasunari ikusgarritasuna ematea, eta eremuak eskaintzea, non hainbat komunitatek euren burua irudikatu eta aintzatetsi dezaketen. **Gertaera, kontakizun eta partekatutako esperientzien inguruan publiko desberdina elkartzeko gai den eremu gutxi daude, eta EITBk horietako bat mantentzen jarraitzen du.**

Hurbiltasunak, gainera, **balio gehigarri bat** sortzen du lurralde osoarentzat. EITB erreferentzia bat da Euskadin jarduten diren enpresa, antolakunde eta markentzat, eta bertako publikoekin konektatzea ahalbidetzen du, konfiantzazko eta kultura-kidetasunezko ingurune batean. Hori bereziki garrantzitsua da plataforma globalak gero eta gehiago nagusitzen diren komunikabideen ekosistema batean, non kultura-gakoen zein partekatutako lurraldeko gakoen bidez herritarrengana iristeko gaitasunak balio bereizgarria hartzen duen. EITBk kultura-, gizarte- eta ekonomia-ehun gisa jarduten duenez, bere posizionatzea indar dezake, eta jende gehiagorengana irits daiteke, lehia globala gero eta handiagoa den testuinguru batean.

Lurraldearen proiektzioa indartzen eta Euskadi osorako aukerak sortzen ere laguntzen du EITBk herritarrak, erakundeak, kultura eta ekonomia-jarduerak lotzeko duen gaitasunak.

1.6 Partekatutako uneak eta komunitatea

Gizarte-kohesioa ez da soilik erakundearen edo politika publikoen araberakoa. Zenbait unek ere, zeinetan gizarteak bere burua errekonozitzen duen, hunkitu egiten den eta zerbait komunaren parte dela sentitzen duen, osatzen dute gizarte-kohesioa. Kirol ekimenek, kultura-ospakizunek, jai herrikoiek, musikak edo fikzioak loturak sortzen dituzte, eta indartu egiten dute komunitate baten parte izatearen sentimendua.

Euskadin eragile gutxiak lortzen dute **aldi berean hainbat lurralde, belaunaldi eta errealitate linguistikoko pertsonak lotzea, egunerokotasunari gailentzen zaizkion eta memoria kolektiboa osatzera igarotzen diren esperientzien inguruan**. Kirol bateko finala, jende askok ospatzen duen jai bat, eragin handiko kontzertu bat edo norberak ekoiztutako ikus-entzunezko bat elkartzeko-puntu izan daitezke gero eta askotarikoagoak diren herritarrentzat.

Kirola bereziki garrantzitsua da kohesio-funtzio horretan. Lehiak harago, alor horretan intentsitate handiz adierazten da lurraldearekiko identifikazioa, komunitate baten parte izatearen harrotasuna eta belaunaldi arteko lotura. **Beraz, euskal kirola estaltzean, audientzia-irizpideak betetzetik harago joaten da.**

Lagundu egiten du herrialdearen errealitatea ezagutarazten, lotura sozialak indartzen eta biztanle-talde jendetsuekin konektatzen duten erreferentziak proiektatzen. Lehia handietatik hasi eta oinarriko kiroleraino, EITBk rol esanguratsua izan dezake komunitate-lotura horiek eraikitzeke orduan.

Eginkizun hori bera du bizitza kultural eta sozialaren beste esparru batzuetan ere. Elkarrizketa publikoaren parte diren musikaren, jaialdien, ohitura herrikoien, arte eszenikoen, ikus-entzunezkoen edo gertakarien bidez, erreferentzia partekatuak sortzen dira eta gizarteari kohesioa ematen dioten elementuak indartzen dira.

Hori dela eta, EITBren ekarpen berezietako bat da **herritarrek lotzen laguntzen duten esperientzia horiek sortzea, osatzea, ezagutaraztea eta zabaltzea**. Kultura kontsumitzeko gune asko dauden honetan, erreferentzia horiek bizirik mantentzea funtsezkoa da gizarte-kohesioa eta Euskadiko parte izatearen sentimendua indartzeko.

1.7 Belaunaldi berriak eta mandatua berritzea

Europako komunikabideen erronka nagusietako bat da belaunaldi gazteen bizitzaren parte adierazgarri izaten jarraitzea. Auzia plataforma berriak egotetik edo formatuak ohitura digitalera egokitzetik haratago doa. **Hurrengo hamarkadetako Euskadi osatuko dutenekin harreman esanguratsua sortzean** datza.

Euskal gazteriaren inguruan eginiko ikerketek erakusten dute aldaketa azkarreko garai hauetan belaunaldi hori honako faktore hauek markatzen dutela: ziurgabetasun ekonomikoak, etxebizitza eskuratzeko zailtasunak, osasun mentalaren inguruko kezkak, ingurumen-erronkek eta egonkortasuna bilatzeak. Halaber, gazteek ingurune digital globaletan, eduki eta erreferente kopuru ia mugagabea duten eskaintza globaletan kontsumitzen dituzte kultura eta informazioa.

Egoera horren aurrean, EITBren estrategia ezin daiteke mugatu edukiak banaketa-kanal berrietara egokitzea. Funtsean, hau da egin beharreko galdera: **zer rol eduki nahi du haurretan, nerabeetan eta gazteetan, eta, komunikabide publiko gisa, zer ekarpen bereizgarri eskain dezake gero eta lehiakorragoa eta zatituagoa dagoen ekosistema batean?**

Horri erantzuteko **belaunaldi berriak ez dira soilik audientzia modura ulertu behar, baizik eta euskal herritarren parte aktibo modura**. Horretarako eremu berriak eskaini behar dira, non haien egonezinak eta helburuak islatuta ager daitezkeen, haiek elkarriketa publikoan parte har dezaten bultzatu behar den, erreferente kultural eta linguistiko hurbilak gerturatu behar diren eta ingurune konplexu zein aldakor batean kritikoki moldatzeko beharrezko gaitasunak garatzen lagundu behar den.

Lotura hori estrategikoa da zerbitzu publikoaren egiterako, bere osotasunean. **Belaunaldi berriekin lotura izateak, hein handi batean, baldintzatu egingo du EITBk gizarte-mandatua berritzea, hark etorkizunean euskara sendotzeko izan lezakeen gaitasuna, kultura-transmisioa, gizarte-kohesioa eta erreferentzia partekatuak sortzea**. Horregatik, garrantzitsua da ulertzea etorkizuneko Euskadin protagonistak izango diren horiek nola bizi diren, nola izaten dituzten harremanak eta nola interpretatzen duten mundua.

Hori dela eta, gazteekiko harremana entzutetik, esperimentaziotik eta partaidetzatik sortu behar da. Haien ikuspegia hizkuntzen, formatuen eta elkarriketetan txeratzean datza, haiek emango baitiote forma zerbitzu publikoari datozen urteetan.

1.8 Transformazio soziala

Komunikabideek gizartea pairatzen ari den aldaketez informatzeaz gain, ulertzen lagundu dezakete aldaketa horiek noraino hel daitezken, horien ondorioak eta etorkizunerako sor ditzaketen eztabaidak. Eginkizun hori gero eta garrantzitsuagoa da une honetan, Euskadi eraldaketa handiei aurre egiten ari baitzaie zenbait alorretan, hala nola klima-aldaketan, trantsizio energetikoan, demografia-bilakaeran, aniztasunean, genero-berdintasunean edo garapen teknologikoan.

Prozesu konplexuak dira, eta ezin dira soilik logikaz edo gertakari-segida bidez azaldu. **Hurrengo hamarkadak markatuko dituzten erronketako askok testuingurua emateko, ikuspegi desberdinak lotzeko eta gizarteari osotasunean eragiten dioten fenomenoak hobeto ulertzeko gai diren eremuak behar dituzte.**

Alor horretan, EITBk, erakunde gisa, eginkizun berezia izan dezake jakintza partekatuaren zerbitzuan. Bere ekarpena ez datza herritarren erabakiak bideratzean, ezta jarrera ideologiko jakin batzuk sustatzean ere, baizik eta informazio zehatza, analisi kontrastatuak eta erronka kolektiboak hobeto ulertaraziko dituzten ikuspegiak ematean.

Zeregin hori bereziki garrantzitsua da hurrengo urteetan erantzun partekatuak eskatuko dituzten auzietan. Elkarrizketa publikoaren kalitateak eragin zuzena izango du Euskadik etorkizuneko erronkei aurre egiteko duen gaitasunaren, zenbait alorretan, hala nola gero eta desberdinagoa den gizarte batean elkarbizitzan, klima-aldaketen ondorioetara egokitzean, ekonomia eta enpleguan, edo belaunaldi arteko harremanetan.

EITBk elkarrizketa hori indartzen lagun dezake, eta horretarako adituen jakintza, herritarren esperientziak, erakundeak, eragile sozialak eta komunitate-ehuna elkar lotu behar ditu. Eztabaida konplexuak publiko zabalera ekartzeko, informazio espezializatua formatu eskuragarrietara itzultzeko eta elkartzeko-guneak sortzeko duen gaitasuna balio publiko bat da, nekez ordezkatzeko dena komunikabideen ekosistemako beste eragile batzuen bidez.

1.9 Memoria demokratikoa

Memoria funtsezko elementua da gizartearen ibilbidea ulertu eta haren elkarbizitzaren oinarri diren baloreak igortzeko. Euskadin eginkizun horrek garrantzia berezia hartzen du hainbat arrazoiengatik: terrorismoari loturiko esperientzia historikoen konplexutasuna, indarkeria politikoa, giza eskubideen urratzeak, diktadura frankista eta azken hamarkadetako elkarbizitza- eta adiskidetze-prozesuak.

EITBk alor horretan duen ekarpena dokumentuak gordetzea edo gertakari garrantzitsuak oroitzea baino gehiago da. **Lagundu egin behar du iragana testuinguruan jartzen, hura ulertzen eta belaunaldi berriak gerturatzen, zeinak gertakari horietako asko zuzenean bizi ez zituzten arren, etorkizunera balio demokratikoak proiektatzeaz arduratzen den gizartearen parte diren.**

Euskadiko hurbileko historiaren gertakari esanguratsuenetako batzuen arteko denbora-distantzia zenbat eta handiagoa, orduan eta garrantzitsuagoa da memoria kolektiboaren askotariko eta errespetuzko transmisio zehatza bermatzeko erakundeek duten gaitasuna. Memoria bat, zeinak biktimen sufrimendua aitortzen duen, printzipio demokratikoak gordetzen dituen eta giza duintasunarekiko, oinarritzko eskubideekiko eta elkarbizitzarekiko errespetuan oinarritutako kultura bat indartzen laguntzen duen.

Testuinguru horretan, EITBk garrantzia berezia hartzen du. Haren ibilbideak, ikus-entzunezko artxiboek eta biztanle-taldeetara iristeko gaitasunak ahalbidetu egiten diote eginkizun garrantzitsua izatea lekukoak kontserbatzeko, kontakizunak berreskuratzeko eta esperientzia historiko oso desberdinak dituzten belaunaldien artean zubiak eraikitze orduan.

Memoria demokratikoa ez da ulertu behar soilik iraganerako begirada baten antzera. Oraina hobeto ulertzeko tresnak eskaintzean eta etorkizuneko elkarbizitzaren oinarriak indartzean dago haren balio nagusia. Historia bera ezagutzea, indarkeriaren ondorioak aitortzea eta balio demokratikoekiko konpromisoa babestea beharrezko baldintza da gizarte plural kohesionatu bat eraikitzen jarraitzeko.

Ikuspegi horretatik, EITBren ekarpena zehaztasunean, errespetuan eta aniztasunean oinarritutako memoria partekatu bati laguntzean datza, zeina gai den elkarbizitza demokratikoa sendotzeko eta belaunaldi berriei Euskadiko hurbileko historiaren gertakarietako funtsezko ikasketak transmititzeko.

1.10 Erresilientzia eta informazio-bermea

Krisi-egoerei eraginkorki aurre egiteko gizarte baten gaitasuna, hein handian, informazio-sistema fidagarri, irisgarri eta operatiboak egotearen arabera da. Zenbait gertaerek, hala nola klima-larrialdiek, segurtasun-gorabeherak, krisi sanitarioek edo funtsezko azpiegiturak eteteak agerian utzi dute egiaztatutako informazioa izatea beharrezkoa dela herritarrek babesteko eta erakunde demokratikoei ondo funtzionatzeko.

Testuinguru horretan, EITB komunikabide bat baino gehiagotzat hartu behar da. **Balio publiko gisa duen eginkizuna dela eta, rol estrategikoa du informazio-azpiegitura gisa euskal gizartean, eta gai da eduki fidagarri zein kontrastatuak izatea bermatzeko, herritarrek gehien behar dutenean.**

Eraldaketa digitalak zabaldu egin ditu informazioa eskuratzeko aukerak, baina zaurgarritasun berriak ere sortu ditu. Plataforma globalen menpe egoteak, zurrumurruak eta desinformazioa zabaltzeak, algoritmoen opakutasunak edo larrialdi-egoerei lagun zaien informazio-gehiegikeriak zaildu egin dezakete iturri fidagarriak izatea, hain justu ere, ziurgabetasun handiena dagoen unean.

Egoera horren aurrean, beharrezkoa da **testuinguru kritikoetan EITBk koordinatuta, autonomoki eta eraginkor jarduteko duen gaitasuna indartzea, eta bermatzea zerbitzuaren jarraitutasuna eta herritarrei informazio argia, ulergarria zein erabilgarria emango zaiela.** Gaitasun digitalen eta zabaltze-gaitasunen arteko konbinazio tradizionala, ildo horretan, aktibo estrategiko bat da ziurtatzeko interes publikoko informazioa herritar guztiei iritsiko zaiela.

Euskadik larrialdi-kudeaketarako, babes zibilerako eta segurtasun publikorako sistema instituzional sendoa du. Ekosistema horren barnean, EITB, **erakunde eta herritarren arteko erreferentziazko komunikazio-kanal gisa, funtsezkoa izan daiteke, informazio kontrastatua transmititu, ziurgabetasuna murriztu eta zurrumurruak edo gezurrezko edukiak ez zabaltzeko lagungarria izan baitaiteke.**

Ikuspegi horretatik begiratuta, erresilientzia informatiboa EITBren balio publikoaren parte da. Ez datza soilik krisi-egoera batean informatzean, baizik eta bermatzean gizarteak erreferentzia-iturri fidagarria eta eskuragarria izango duela, eta hori gai izango dela konfiantza publikoa mantentzeko, erantzun kolektiboa emateko gaitasuna indartzeko eta konplexutasun bereziko egoeretan segurtasunari eta gizarte-kohesioari laguntzeko.

1.11 Leihoa eta posizionatze globala

Lurralde bat bere kultura, gaitasunak eta kontakizunak proiektatzeko gai izatea aktibo estrategiko bat da ingurune globalizatu batean. Nazioartean presente egotea jada ez dago soilik erakundearen edo ekonomia-jardueren mende. Espazio digital globalean dabiltzan edukien, kontakizunen eta kultura-erreferentzien bidez ere egiten da.

EITBk, Euskadi bere begiradatik azaltzeko gai den plataforma nagusietako baten gisara, rol garrantzitsua du zeregin horretan. Informazioaren, kulturaren, entretenimenduaren, kirolaren edo ikus-entzunezko ekoizpenaren bidez, lagundu egiten du herrialdearen irudi garaikide bat proiektatzen, zeina haren hizkuntzari, sormenari, berritze-gaitasunari, ekonomia-ehunari eta kultura-berezitasunari lotuta dagoen. EITB *soft power* produktore gisa.

Plataforma digitalak hedatu izanak sakonki eraldatu ditu eduki horiek zabaltzeko aukerak. **Bertakoentzat eginiko ekoizpenek nazioarteko audientziak izan ditzakete, mugetatik haratagoko elkarrizketak sortu ditzakete eta Euskadi ikusgarritasun- eta eraginkortasun-eremu berrietan kokatzen lagun dezakete.**

EITBren eginkizunaren parte da Euskadiri buruzko nazioarteko ezagutza indartzen laguntzea, baita bere erreferentziak komunikabideen ekosistema global batean proiektatzea ere, non arretarako lehia gero eta handiagoa den.

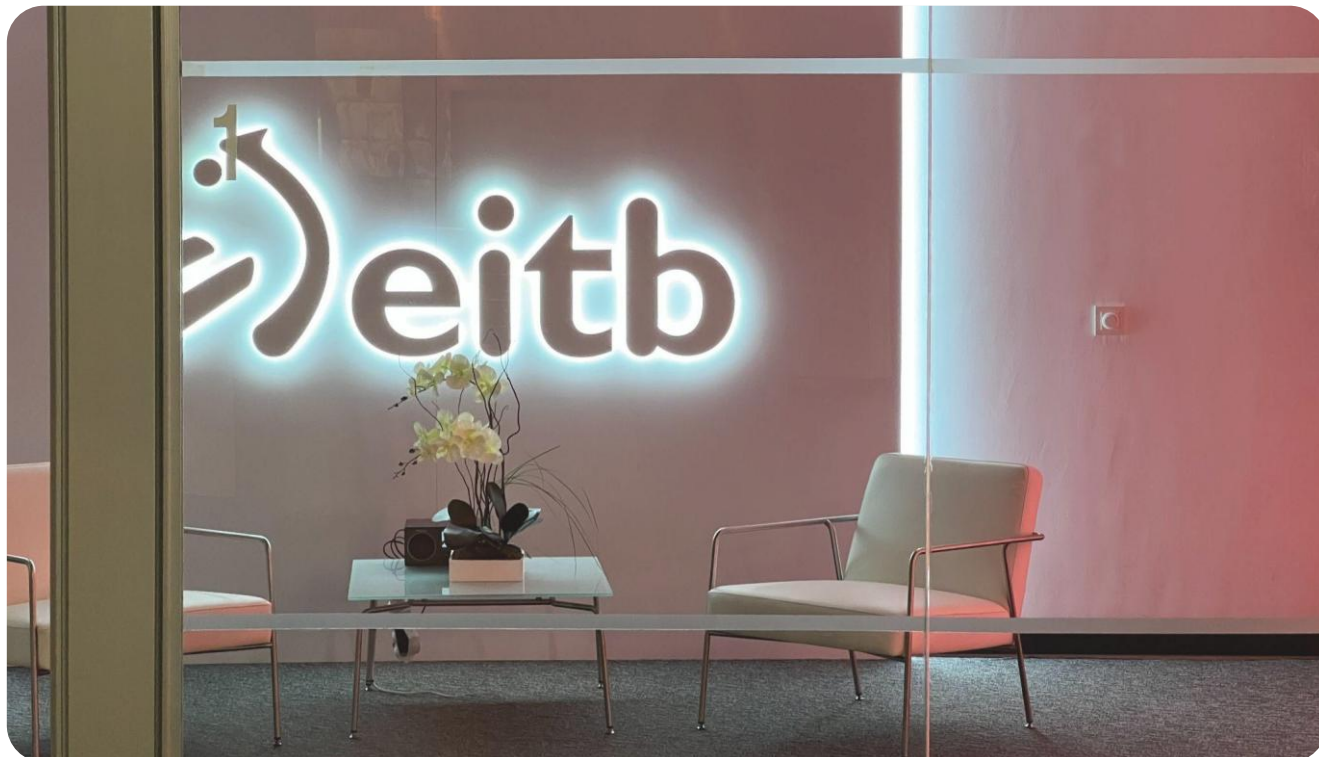
Dimentsio hori gero eta garrantzitsuagoa da zenbait alorrentzat, hala nola kulturarentzat, turismoarentzat, talentuarentzat, berrikuntzarentzat edo ekonomia-jarduerarentzat. **Norberaren kontakizunak sortzeko eta elkarrizketa globaletan parte hartzeko gaitasunak gero eta gehiago eragiten du kanpotik lurraldeen inguruan duten pertzepzioan eta hark aukerak erakartzeko duen gaitasunean.**

Nazioarteko proiektzioa ere bada EITBren balio publikoaren parte. **Euskaditik kanpo edukiak zabaltzeko duen gaitasunagatik, bai eta errealitatea, kultura eta herrialdearen gaitasunak XXI. mendeko elkarrizketan kokatzen laguntzen duelako ere.**

2 Zilegitasuna

Herritarren konfiantza sostengatzen duten baldintzak

Gaur egungo demokrazietan konfiantza baliabide urrienetako eta baliotsuenetako bat bihurtu da. Erakundeak jada ezin dira babestu soilik haien ibilbide historikoan, legezko mandatuan edo iraganean izandako garrantzi sozialean. Zilegitasuna etengabe berritu behar da, jokabide ikusgarrien, estandar zorrotzen eta herritarrekin harreman zintzoa izatearen bidez.

EITBren kasuan, horrek esan nahi du zilegitasuna zerbitzu publikoaren egiteko beretik datorrela. Informazio zorrotza edo kalitatezko edukiak sortzea ez da nahikoa. Beharrezkoa da etengabe erakustea antolakundeak independentziaz, gardentasunez, arduraz eta zerbitzuarekiko bokazioz jarduten duela.

Auzia ez da ea EITBk balio publikoa sortzen duen, baizik eta ea herritarrek balio hori aitortzen duten, eta uste duten independentziaz, arduraz eta interes orokorrerako egiten dela.

2.1 Etika, independentzia eta pluraltasuna Konfiantzaren oinarriak

Konfiantza komunikabide baten aktibo nagusietako bat da. Audientzia-zatiketak, polarizazioak eta informazio-ugaritasunak markatutako testuinguru batean, **EITBren garrantzia hark autonomiaz, zorroztasun profesionalaz eta gizarte osoarentzat duen zerbitzu-bokazioz jarduteko duen gaitasunaren araberakoa da.**

Independentzia, pluraltasuna eta etika dira konfiantzaren azpiko zutabeak. Independentziak autonomia bermatzen du, interes politiko, ekonomiko edo korporatiboen aurrean. Pluraltasunak ziurtatu egiten du Euskadiko lurralde-, kultur, hizkuntza-, gizarte- eta politika-dibertsitatea publikoki islatuko dela. Etikak erantzukizun-, egiatasun- eta errespetu-esparrua ematen die zerbitzu publikoaren jarduna bideratu behar duten oinarritzko giza eskubideei.

Hiru alderdi horiek banaezinak dira. **Independentziak erakundearen sinesgarritasuna babesten du, pluraltasunak euskal gizartearen konplexutasuna islatzea bermatzen du, eta, azkenik, etikak erabaki profesionalak bideratzen ditu gero eta zorrotzagoa eta konplexuagoa den ingurune batean.**

Aipatu berri den hori bereziki garrantzitsua da komunikabideen ekosistema eraldatzen ari diren aldaketa teknologikoen aurrean. Adimen artifizialak, automatizazioak, algoritmo-pertsonalizazioak edo datuak gehiegi erabiltzeak aukera berriak ematen badituzte ere, gardentasunari, informazio-kalitateari eta herritarren konfiantzari lotutako erronkak ekartzen dituzte. Tresna horiek printzipio argi batzuen arabera txertatu behar dira, esate baterako, giza gainbegiratzea, ardura eta zerbitzua interes orokorrari.

Europako komunikabide nagusien esperientziak erakusten du herritarren konfiantza edukien kalitatean sostengatzen dela, bai eta horiek ahalbidetzen dituzten prozesuen integritatean ere. Independentzia, aniztasuna eta etika ditu oinarri EITBren zilegitasunak eta euskal gizartearentzat konfiantzazko erreferentzia izaten jarraitzeko haren gaitasunak.

Hurrengo urrats posibleak:

- Erreferentziazko edizio-marko bat landu eta publiko egitea. Horrek azalduko ditu EITBren jarduna bideratzen duten independentziaren, aniztasunaren eta etikaren printzipioak.
- Garantia editorialerako eta gatazka etikoen konponbiderako mekanismoak indartzea.
- Independentziaren eta herritarren konfiantzaren inguruko pertzepzioaren aldizkako ebaluazio-tresnak garatzea.
- Kontrasterako guneak sustatzea, eta haietan aditu independenteak zein informazio-kalitatearen behatokiak egotea.

2.2. Gardentasuna

Erakundea ulergarri bihurtzea

Gardentasuna behar-beharrezko baldintza da edozein komunikabide publikoren zilegitasunerako. Aitzitik, gero eta konplexuagoa den eta gero eta informazio gehiago dagoen ingurune batean ez da nahikoa dokumentuak, datuak edo txostenak herritarren eskura uztea. Gardentasunak balioa sortzen du, baldin eta ahalbidetzen badu erakunde batek nola funtzionatzen duen, zer erabaki hartzen dituen eta horiek zergatik hartzen dituen ulertzea.

Herritarrek informazioa eskatzen dute, baina baita azalpenak ere. Zein diren erakundearen lehentasunak jakin nahi dute, baina baita baliabide publikoak nola kudeatzen diren eta hartutako erabakiek erakundearen egitekoa betetzen nola laguntzen duten ere. **Jarraitutako helburuen, egindako jardueren eta lortutako emaitzen artean lotura argia dagoenean eraikitzen da konfiantza.**

EITBrentzat ardura hori bereziki garrantzitsua da. Herritarrek finantzatutako zerbitzu publiko gisa, EITBk gai izan behar du era ulerterrazean azaltzeko normalean jakintza publikotik urrun dauden alderdi guztiak: programazioa bideratzen duten irizpideak, antolakundearen lehentasun estrategikoak, baliabide erabilgarrien kudeaketa edo haren egitekoa betetzen dela ebaluatzeko mekanismoak.

Europako komunikabide publiko nagusien esperientziak erakusten du gardentasunik eraginkorra dela erakundea gizartera gerturatzen duena eta jarduera ulertzea ahalbidetzen duena. Ez da kontu-emateen eginbehar formalak betetzera mugatzen; erakundearen eta herritarren arteko konfiantza-lotura sendotzen laguntzen du.

Hurrengo urrats posibleak:

- Informazio-argitaratzearen logikatik herritarrak ulertzera bideratutako gardentasun-estrategia baterako bilakaera izatea.
- Gardentasun-atari bat garatzea, irisgarria, argia eta herritarrek benetan mahaigaineratzen dituzten galderetan oinarritua.
- Zerbitzu publikoaren urteko txostena egitea formatu dibulgetzailean, eta txosten horrek erraz azaltzea EITBren emaitza nagusiak, erabakiak eta eraginak.
- Argibide-formatuak txertatzea, eta horiek ahalbidetzea programazioari, estrategiari edo baliabide-kudeaketari lotutako erabaki garrantzitsuak ulertzeko.
- EITBk sortutako balio publikoaren inguruko komunikazioa eta hark Euskadiko kultur, hizkuntza- eta demokrazia-garapenean duen laguntza indartzea.

2.3 Gobernu ona eta kontu-ematea Egiteko publikoa betetzen dela erakustea

Komunikabide publiko bat badago, hark gizartearentzat balioa sortzeko gaitasuna duelako da. Hori dela eta, erakundeen zilegitasuna, hala nola EITBrena, ez da soilik haren legezko mandatuaren edo ekoitzitako edukien kalitatearen arabera; areago, **era garden eta egiaztagarrian agindutako eginkizuna beteko duela bermatzeko gaitasunaren arabera ere bada.**

Hamarkadetan zehar, ikus-entzunezkoen ebaluazioa audientziari, helmenari edo edukien kontsumoari lotutako adierazleetan oinarritu da nagusiki. Nahiz eta neurkera horiek beharrezkoak izaten jarraitzen duten, komunikabide publiko baten ekarpenaren ikuspegi partziala baino ez dute eskaintzen. Zenbait alderdi, hala nola euskara sustatzea, gizarte-kohesioa, informazio-kalitatea, kultura-ekosistemaren sendotzea, herritarren konfiantza edo aniztasunaren errepresentazioa, haren izateko arrazoiaren parte dira, eta ebaluazio-tresna espezifikokoak eskatzen dituzte.

Kontua, funtsean, ez da soilik egindako jarduera neurtzea, baizik eta jarduera horrek gizartean duen eragina ulertzea. Egindako ekoizpen-kopurutik edo lortutako audientzia-mailatik haratago, beharrezkoa da neurtzea ea zein neurritan laguntzen duen EITBk interes publikoko helburuak sendotzen, zeinak hura existitzea justifikatzen duten.

Azken urteetan, hainbat komunikabide europarrek balio publikoan oinarritutako ebaluazio-ereduetara jauzi egin dute, eta honako hauek konbinatzen dituzten sistemak hasi dira erabiltzen: adierazle kuantitatiboak, analisi kualitatiboak, kanpo-ebaluazioak eta herritarrei entzuteko mekanismoak. Ikuspuntu horiek ahalbidetzen dute erakundeak duen ekarpen sozialaren ikuspegi osatuagoa izatea, eta gardentasuna zein konfiantza publikoa indartzen dute.

EITBk, norabide horretan aurrera egin nahi badu, esparru eraginkor batez hornitu behar du; esparru horrek ahalbidetu egin behar dio aldizka bere eginkizuna zenbateraino betetzen duen ebaluatzea, hobetzeko arloak identifikatzea eta lortutako emaitzak era ulergarrian komunikatzea.

Hurrengo urrats posibleak:

- Zerbitzu publikoaren helburuekin eta antolakundearen lehentasun estrategikoekin bat datorren ebaluazio-sistema bat definitzea.
- Adierazleak txertatzea, EITBk zenbait alorri, hala nola euskarari, gizarte-kohesioari, kulturari, informazio-kalitateari edo herritarren partaidetzari, egiten dion ekarpena neurtzea ahalbidetzen dutenak.
- Aginte-taula publiko bat egitea, emaitza eta eragin nagusien jarraipena egiteko.
- Aldizkako kanpo-ebaluazioaren prozesuak egiten hastea, egiaztatzea, independentzia eta sistemari sinesgarritasuna emango diotenak.
- Herritarrek entzuteko mekanismoak indartzea, pertzepzio soziala txertatzeko erakundearen jardueraren balorazioan.
- Balio publikoaren urteko txostena egin eta argitaratzea, informazio ekonomikoa, operatiboa eta audientzia-informazioa osatzeko.

2.4. Finantzaketa eta egonkortasuna

Egindako inbertsioaren balio publikoa azaltzea

Komunikabide publiko bat mantentzeko finantzaketa nahikoa, egonkorra eta aurrez ikus daitekeena behar da. Haatik, finantzaketa horren zilegitasuna ez da soilik emandako baliabideen edo haren kudeaketaren araberakoa. **Erakundeak gizarteari zer balio ematen dion eta inbertsio hori interes orokorrerako zergatik den garrantzitsua argi azaltzeko gaitasunari** ere loturik dago.

Maiz, kostuaren ikuspuntutik eztabaidatzen da komunikabideen inguruan. Aitzitik, zerbitzu publikoaren ikuspegitik, funtsean horren atzean dagoen auzia zera da: zer gaitasun kolektibo ditu inbertsio horrek eta zer galduko luke gizarteak ez balitz existituko? Soilik merkatuaren logikaren bidez, nekez bermatuko lirateke informazio independentea eta kalitatezkoa egotea, euskara sustatzea, euskal kultura sendotzea, lurralde-kohesioa, larrialdi-egoeren aurrean erantzuteko gaitasuna edo elkarrikeria publikoko eremu partekatuak sortzea. Horregatik, **EITBren finantzaketa balio publikoa sortzera bideratutako inbertsiotzat hartu behar da.**

Inbertsio horrek lagundu egiten du Euskadirentzako aktibo estrategikoak babesten, eta inbertsioaren onurak edukien kontsumotik edo audientzia-adierazleetatik askoz haratago doaz.

Europako komunikabide nagusien esperientziak erakusten du gero eta kezka handiagoa dagoela inbertitutako baliabide publikoen gizarte-itzulkina argiago azaltzeari dagokionez. Komunikabide bat epe luzera mantentzeko ez da nahikoa egindako gastuak justifikatzea; batez ere, erakutsi behar da erakunde batek haren inguruneari egiten dion kultur, hizkuntza-, demokrazia- eta gizarte-ekarpena.

Ildo horretan, EITBk finantzaketa eta eginkizun publikoaren arteko lotura indartzeko aukera du, eta ikusgarriagoa egiten du jasotzen dituen baliabideen eta herritarrentzat sortzen duen balioaren arteko harremana. Ekarpene hori modu ulergarrian azaltzea funtsezko elementua da konfiantza eta zilegitasun instituzionala sendotzeko.

Hurrengo urrats posibleak:

- ✔ Kontratu sozialaren kontakizun argi bat sortzea, azaltzeko herritarrek zer jasotzen duten EITBren egindako inbertsio publikoaren trukean.
- ✔ Dibulgaziorako tresnak egitea, erraz bistaratzeko erakundeak sortutako balioa.
- ✔ Baliabide ekonomikoak zerbitzu publikoak dituen eginkizunei lotzea, haien eragina ulertarazteko.
- ✔ Nazioarteko erreferentzia eta konparaketak txertatzea, EITBren finantzaketa-eredua eta ekarpena testuinguruan jartzeko.
- ✔ Kultura-, hizkuntza-, demokrazia- eta gizarte-balioaren ikuspegitik lortutako emaitzak aldi behin komunikatzea.

2.5. Eraginkortasuna eta kudeaketa aurreratua

Baliabideak balio diferentziala sortzen duen horretara bideratzea

Eraginkortasuna oinarritzkoa da baliabide publikoekin finantzatutako edozein erakunderentzat. Zerbitzu publikoko komunikabide baten kasuan, eraginkortasuna eskuragarri dauden baliabideak jardueretara bideratzean datza, zeinak onura sozial nabarmena ematen duten eta beste operadoreek nekez egingo lituzketen.

EITBrentzat, egin beharreko galdera, funtsean, ez da soilik ea zenbat inbertitzen duen, baizik eta inbertsio horiek zer ekarpen egiten dioten euskal gizarteari. **Gero eta eduki eta plataforma gehiago dauden ikus-entzunezko ekosistema batean, beharrezkoa da zenbait alor argitasunez identifikatzea, zeinetan esku-hartze publikoak balio espezifikoak ematen duen eta nekez ordeztuko liratekeen.**

Eginkizun horien parte dira euskara sustatzea, hurbiltasun-informazioa, lurraldearen estaldura orekatua, euskal kulturaren sorkuntza bultzatzea, eskaintza komertzialean presentzia txikiagoa duten publikoei arreta ematea edo elkarriketa publikoko eremu partekatuak sortzea.

Alor horietan errentagarritasun sozial, kultural edo demokratikoa garrantzitsua da, eta garrantzia hori ezin da beti merkatuaren irispideen bidez neurtu.

Errealitate horrek inbertsio-erabakietan ikuspegi estrategiko bat txertatzea eskatzen du. Jarduera guztiek ez dute berdin laguntzen zerbitzu publikoaren egitekoa betetzen, eta inbertsio guztiek ez dute eragin bera EITB existitzea justifikatzen duten helburuetan. Funtsezkoa da lotura hori ebaluatzea baliabideak egoki bideratzeko eta gizartearen beharrei erantzuteko antolakundearen gaitasuna sendotzeko.

Ildo horretan, eraginkortasuna EITBren ekarpena beharrezkoena den eta Euskadirentzat onura kolektibo handiena sortzen duen horretan ahaleginak biltzean oinarritzen da.

Hurrengo urrats posibleak:

- Balio publikoaren irizpideak txertatzea plangintza- eta inbertsio-prozesuetan, baita baliabide-esleipenean.
- Aldian behin erabilitako baliabideen eta zerbitzu publikoaren helburuei eginiko ekarpenaren arteko lotura ebaluatzea.
- Inpaktuaren ikuspegitik berrikustea politika hauek: eskubide-eskuratzea, fikzio-ekoizpena, programazio informatiboa, garapen digitala eta antolaketa-egitura.
- Identifikatzea Euskadiren kultura-, hizkuntza-, informazio- eta gizarte-ekosistemari ekarpen berezia egiten dioten ekarpen horiek.
- Informazio- eta ebaluazio-sistemak indartzea, frogetan eta emaitzetan oinarritzeko.

2.6 Marka eta herritarrentzat duen garrantzia

EITBren eta euskal gizartearen arteko lotura sendotzea

Komunikabide publiko baten eta herritarren arteko harremana audientziaren logika baino gehiago da. Edukietara heltzea eta horiek kontsumitzea oraindik adierazle garrantzitsuak diren arren, EITB bezalako **erakunde baten zilegitasuna honako ezaugarri hauek definitzen dute: konfiantza sortzea, erabilgarri izatea eta gizartetik gertu egoteko gaitasuna.**

EITBren etorkizuna markatuko duen galderetako bat da ea herritarrek nola jasotzen duten haren rola eta hark herrialdeari egindako ekarpena? Komunikabide publiko bat soilik merkatuaren parametroetatik neurtzen denean, arriskua dago haren ekarpen diferentziala ikusezin geratzeko. Hargatik, **EITB Euskadiko azpiegitura kultural eta demokratikoen parte da, eta bere balioa gizartearekin duen harremanean oinarritzen da, zeinak bera finantzatzen duen eta zentzua ematen dion.**

Testuinguru horretan, EITB markarekiko konfiantza izatea da haren aktibo estrategiko nagusietako bat. Kanal edo eduki bakoitzetik haratago, **herritarrek EITB gertuko erreferentzia fidagarri eta koherente gisa identifikatu beharko dute.** Informazio-ugaritasunak eta iturri-ugaritzeak markatutako ingurune batean, **EITB markak sinesgarritasun-, zehaztasun- eta euskal gizartearekiko konpromiso-zigilu gisa jardun dezake.**

Konfiantza hori mantentzeak etengabe aldatzen ari den gizarte baten entzute- eta ulertze-gaitasuna indartzea eskatzen du. Belaunaldi-, kultur, hizkuntza- eta teknologia-aldaketek mekanismoak eskatzen dituzte, zeinak ahalbidetzen duten herritarren itxaropenak eta beharrak ezagutzea eta zerbitzu publikoaren egitekoa egokitzea errealitate berrietara, haren funtsezko printzipioak galdu gabe.

Azkenik, EITBren sendotza hark euskal gizartearekin konfiantza-harreman bat izateko duen gaitasunaren arabera da. Lotura hori babestu eta indartzea da hurrengo hamarkadetan haren garrantzia eta zilegitasuna bermatzeko funtsezko baldintzetako bat.

Hurrengo urrats posibleak:

- Herritarrei entzuteko mekanismo iraunkorrak erabiltzen hastea, gobernantza- eta ebaluazio-sistemen parte gisa.
- Erreferentziazko taula edo komunitateak sortzea, etengabe pertzepzioak, beharrak eta itxaropen sozialak ezagutzea ahalbidetuko dutenak.
- Audientzia-neurketak osatzea tresna kualitatiboen bidez, eta tresna horiek herritarrengandik jasotako balioa ulertzera bideratuta egotea.
- Elkartze- eta egiaztatze-eremuak bultzatzea, hainbat gizarte-, kultura-, hezkuntza- eta lurralde-kolektiborekin.
- Balio publikoaren ebaluazio-sistemaren barnean txertatzea konfiantzaren, erabilgarritasun sozialaren eta herritarren garrantziaren adierazleak.
- Aldizkako azterketak egitea EITBren pertzepzio sozialaren inguruan eta herritarrek zerbitzu publikoarengan dituzten espektatiben bilakaeraren inguruan.

3 Inpaktu-gaitasuna

Zerbitzua eta balio publikoa handitzeko aliantzak.

Balio publikoa eta zilegitasuna baldintza nahikoak dira zerbitzu publikoaren xedea betetzeko. Aitzitik, ezein antolakundek ezin die bakarrik erantzun gizarte konplexu batek aurre egiten dien kultura-, hizkuntza-, demokrazia- eta gizarte-erronkei.

Hauek dira Euskadiren erronka handiak: euskara biziberritzea, gizarte-kohesioa, komunikabideen alfabetatzea, demokrazian parte hartzea, komunitate berriak integratzea, garapen ekonomikoa, eraldaketa teknologikoa eta belaunaldi berriekin konektatzea. Erronka horiek hainbat eragile publiko, pribatu eta komunitarioekin lankidetzan aritzea eskatzen dute.

Ikuspegi horretatik, EITB lankidetzak-plataforma gisa hartu behar da, zeina jakintza, talentua, erakundeak eta herritarrak lotzeko gai den partekatutako helburu batzuen inguruan.

3.1 Aliantza instituzionalak

Ekintza kolektiborako gaitasuna biderkatzea

Europako komunikabideen bilakaera gero eta lotuago dago gure gizartearen etorkizuna markatuko duten erronkei laguntzeko gaitasunei. Demokrazia-kalitatea, gizarte-kohesioa, trantsizio digitala, jasangarritasuna, osasun publikoa, krisien aurreko erresilientzia edo kultura-aniztasuna gaur egun agenda europarren erdigune dira, eta erakundeek, jakintza eta herritarren arteko lankidetzak-forma berriak eskatzen dituzte.

Testuinguru horretan, **EITBk Europako esparru estrategikoei duen harremana indartzeko aukera du, zeinak komunikabideen rola birdefinitzen ari diren, balio demokratiko, kultural eta sozialeko azpiegitura gisa.** Ikuspegi horrek bere egitekoa kokatzea ahalbidetzen du, Euskadiren beharrek lotuta ez ezik, hurrengo hamarkadetan Europaren etorkizuna markatuko duten helburu handiei dagokienez ere bai.

Euskadik aurre egiten dien erronkek edozein erakunde individualen jarduketa-gaitasuna gainditzen dute. Gizarte-kohesioak, euskararen sendotzeak, demokrazia-kalitateak, osasunak, kulturak, eraldaketa teknologikoak edo larrialdien aurreko prestaketak erantzun partekatuak behar dituzte, bai eta eragile publikoen arteko koordinazio handiagoa ere.

EITBk garrantzia berezia du zeregin horretan laguntzerako orduan. Biztanle-taldeetara iristeko duen gaitasunak eta elkarrizketa publikorako erreferentzia-eremu gisa duen rola ahalbidetu egiten diote erakunde, jakintza aditu eta herritarren artean zubi gisa jardutea.

Aliantza publikoek aukera eskaintzen diote zerbitzu publikoaren egitekoa handitzeko eta erronka kolektibo handiak gerturatzeko pertsonen eguneroko bizitzara. Zenbait alorrek, hala nola hezkuntzak, kulturak, memoria demokratikoak, zientziak, osasunak, kirolak edo larrialdikudeaketak, aukera bereziki garrantzitsuak eskaintzen dituzte proiektu partekatuak egiteko eta inpaktu sozial handiagoa izateko.

Ikuspegi horretatik begiratuta, **lankidetzak instituzionalak ez da jarduera osagarri bat, baizik eta tresna bat Euskadiren ekintza kolektiboaren gaitasuna indartzeko, herrialdea lehentasun europarrekin lotzeko eta herritar informatuago, prestatuago eta parte-hartzaileagoi laguntzeko.**

3. Inpaktu-gaitasuna: Aliantzak, talentua eta zerbitzu publikoa handitzeko gaitasunak

Hurrengo urrats posibleak:

- Aliantza-esparru bat definitzea, zerbitzu publikoaren helburuekin eta Euskadiko erronka nagusiekin bat datorrena.
- Lehenestea hezkuntzari, kulturari, zientziari, osasunari, memoria demokratikoari, kirolari eta larrialdi-kudeaketari lotutako tokiko erakundeekin eta organismoekin elkarlanean aritzea.
- Jakintza sortzera, sentsibilizazio sozialera eta herritarrek parte hartzera bideratutako proiektu partekatuak bultzatzea.
- Koordinazio-eremu egonkorrak sortzea, batera jarduteko aukerak identifikatzeko eta interes orokorreko ekimenak egiteko.
- Erakunde publikoen arteko lankidetzaren forma berriak probatzea ahalbidetzen duten proiektu pilotuak sustatzea.
- Lortutako emaitzak eta lankidetzaren eginiko ekimenen helmen soziala ezagutzea ahalbidetzen duten ebaluazio-sistemak txertatzea.

3.2 EITB: enpresa, taldea eta barne-talentua Etorkizuneko zerbitzu publikorako beharrezko gaitasunak garatzea

EITBk bere egitekoa betetzeko duen gaitasuna, azken batean, antolakundea osatzen duten pertsonen arabera da. Teknologia, azpiegiturak edo finantzaketa-baldintzak funtsezkoak dira, baina gaitasun profesionalek, metatutako jakintzak eta taldeen egokitze-gaitasunak ahalbidetzen dute baliabide horiek balioan eraldatzea, herritarrentzat.

Komunikabideen ekosistemaren bilakaera asko ari da aldatzen edukiak ekoizten, banatzen eta kontsumitzen diren modua. Digitalizazioa, adimen artifiziala, datu-analisia, plataforma anitzetako ekoizpena, irisgarritasuna edo audientziekin elkarri eragiteko forma berriak handitzen ari dira gero eta konplexuagoa den zerbitzu publiko bateko eginkizunak gauzatzeko beharrezko gaitasunak.

Egoera horretan, EITBren erronka nagusietako bat da ziurtatzea beharrezko gaitasunak dituela hurrengo hamarkadetako beharrei erantzuteko. **Zerbitzu publikoak orain kazetaritzaren eta ikus-entzunezkoen bikaintasuna baino gehiago eskatzen du. Zehazki, ingurune digitalak ulertzeko, datuak interpretatzeko, publiko desberdinentzako esperientziak diseinatzea, komunitateak kudeatzea, teknologia berriak erabiltzen hastea eta askotariko herritarrekin konektatzeko gai diren formatuak egitea.**

Erronka horri aurre egiteak berarekin dakar **jakintza berriak lehengoko talentuaren garapenarekin konbinatzea**. Antolaketa-kulturaren parte izan behako lirateke, iraunkorki, etengabe ikasteko gaitasuna, eguneratze profesionala eta aldatzen ari diren testuinguruetara egokitzea.

Era berean, EITBk aktibo bereziki baliagarri bat du: langileek metatutako jakintza, zeinak urteetan zehar zerbitzu publikoaren egitekoa sortzen eta garatzen lagundu duten. **Esperientzia horren eta eraldaketa digitalari lotutako gaitasun berrien konbinazioa aukera bat da aldaketei jarraitutasunetik aurre egiteko, eta ez hausturatik.**

Belaunaldien artean jakintza transferitzea, hainbat profilen artean elkarlanean aritzea eta probatzeko, ikasteko zein esperientziak bizitzeko guneak sortzea faktore erabakigarriak izango dira antolakundea sendotzeko hurrengo urteetan.

3. Inpaktu-gaitasuna: Aliantzak, talentua eta zerbitzu publikoa handitzeko gaitasunak

Hurrengo urrats posibleak:

- EITBk zerbitzu publikoaren etorkizuneko erronkei erantzuteko garatu beharko dituen gaitasunak identifikatzea.
- Etengabeko prestakuntza-programak bultzatzea arlo hauetan: gaitasun digitalak, adimen artifiziala, datu-analisia, irisgarritasuna, narrazio-berrikuntza eta proiektu-kudeaketa.
- Diziplina anitzekoak izanik edukiak, teknologia, produktua, partaidetza eta analisia integratzeko gai diren taldeak faboratzea.
- Formatu, tresna eta herritarrekin harremanak izateko modu berriak garatzera bideratuta egongo diren esperimentazio-eremuak sortzea.
- Lidergoarentzako eta antolaketa-aldaketari laguntzeko programak sendotzea.
- Jakintza belaunaldien eta langileen artean errazago transferitzea sustatzea.

3.3 Sormen-ekosistema eta ikus-entzunezko industria

Euskadiko kultura-gaitasunak eta ikus-entzunezko gaitasunak garatzea

EITBk euskal kulturari egiten dion ekarpena edukien ekoizpena eta banatzea baino gehiago da. Herrialdeko eragile nagusi gisa, rol garrantzitsua du sormen-, kultura- eta industria-gaitasunak garatzerako orduan, eta gaitasun horiek sostengatzen dute Euskadiko sorkuntza garaikidea.

Azken hamarkadetan ikus-entzunezko sektoreak izandako eraldaketak gero eta ingurune globalizatuago eta lehiakorragoa eratu du, eta ingurune horretan nazioarteko plataformek asko baldintzatzen dituzte ekoizpena, banaketa eta edukien kontsumoa. Testuinguru horretan, **garrantzia estrategikoa handia dute talentua mantentzeko, aukerak sortzeko eta bere gaitasunak finkatzeko gaitasuna duten erakundeek.**

Sektore sortzaile baten sendotasuna ez da soilik haren langileen kalitatearen edo proiektuak arrakastatsuak izatearen araberakoa. **Antolakundeak ere behar ditu, gai direnak jardueraren eragile izateko, probatzea ahalbidetzeko, berrikuntza sustatzeko eta ibilbide profesionali jarraitutasuna eskaintzeko.** EITB giltzarri da sistema horretan, inbertsio-, ekoizte-, banatze- gaitasuna duelako eta biztanle-talde askorekin konektatzeko gai delako.

Ikuspegi horretatik, haren rola ez da mugatu behar soilik edukiak eskuratu eta kontratatzea. Izan ere, honako hauek ere herrialdeari egiten dizkion ekarpenaren parte dira: proiektu berriak sortzeko baldintzak egotea, sortzaileen belaunaldi berriak sartzeko eta aurrera doazen kultura- eta teknologia-aldaketei erantzuteko gai diren formatuak egitea.

Eginkizun horrek garrantzia berezia du zenbait alorretan, hala nola fikzioan, genero dokumentalean, musikan, animazioan, eduki digitaletan edo ikus-entzunezko narratiba berrietan. Eredu horietan **arriskuak hartzeko, probak egiteko eta sormen-prozesuak laguntzeko gaitasuna erabakigarria izan daiteke sektorearen etorkizuneko garapenerako.**

Halaber, **EITB elkartzeko-puntu izan daiteke produktore, sortzaile, kultura-agente, unibertsitate, zentro teknologiko eta komunitate sortzaile berrien artean.** Alor horien arteko lotura gero eta beharrezkoagoa da testuinguru honetan, non kultura- eta teknologia-berrikuntzek aurrerapen gehiago egiten dituzten elkarrekin lotuta.

Hurrengo urrats posibleak:

- Lankidetzako-esparru egonkorak finkatu produktoreekin, egileekin, kultura-agentekin eta sektoreko antolakundeekin.
- Fikzioari, genero dokumentalari, musikari, animazioari eta sortzen ari diren formatuei lotutako proiektuak egin.
- Probatze-eremuak sortu, zeinak hizkuntza, formatu eta ekoizpen-eredu berriak aztertzea ahalbidetzen duten.
- Talentu berriak sartu eta euskal sektore sortzailearen belaunaldi-berrikuntza sustatu.
- Sorkuntza, teknologia, berrikuntza eta kultura lotzen dituzten ekimenak bultzatu.

3.4 Sozietate zibila

Euskadiko bizitza komunitarioarekin duen lotura sendotu

Gizarte baten bizitasuna, besteak beste, pertsonen antolatzeke, elkarlanean aritzeko eta proiektu kolektiboetan parte hartzeko duten gaitasunean dago.

Kultura-elkarteak, kirol-entitateak, gazte-antolakundeak, kooperatibak, bizilagunen arteko mugimenduak, hizkuntza-komunitateak eta ekimen sozial askok egunero sortzen dute kohesioa, partaidetza eta Euskadikoa izatearen sentimendua.

EITBrentzat, errealitate horrekin lotura hertsia izatea beharrezko baldintza da zerbitzatzen duen gizartearen eboluzioa ulertzeko. **Gizarte-ehunarekin lotura izateak mekanismoak eskatzen ditu, zeinak etengabe ezagutzea ahalbidetzen duten herrialdearen bizitza komunitarioko kezak, itxaropenak eta eraldaketak.**

Harreman hori independentzia editorialari eta antolakundearen autonomia profesionalari errespetu osoa edukiz garatu behar da.

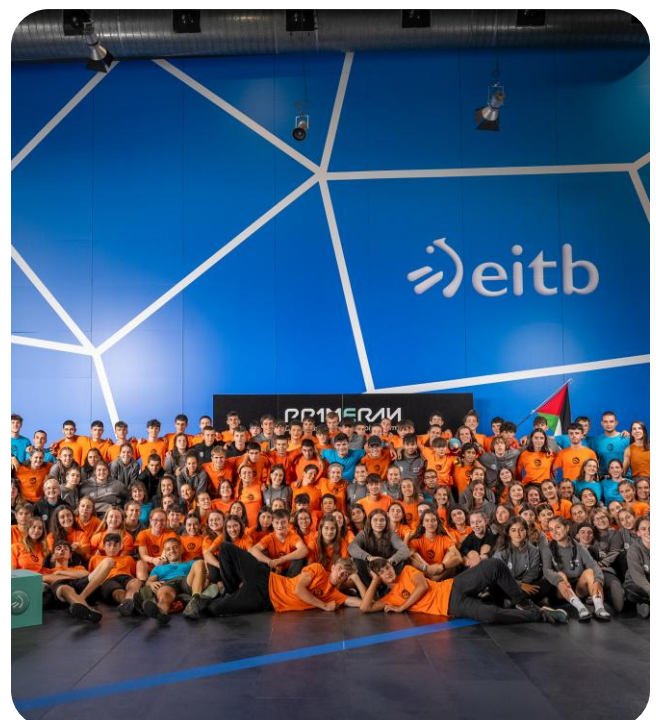
Helburua ez da interes partikularrak irudikatzea edo eragile jakin batzuen eskaintzak programaziora eramatea; aitzitik, EITBk euskal gizarteari buruz duen jakintza aberastean eta haren aniztasuna eta konplexutasuna islatzeko gaitasuna indartzean datza.

Gero eta garrantzitsuagoa da sozietate zibilarekin harremanetan egotea, elkartze-eremuen zatiketak eta partaidetza-modu tradizionalak eraldatzeak markatutako garai batean. **Errealitate komunitariotik hurbil egoteak ahalbidetu egiten du sortzen ari diren joerak identifikatzea, aldaketa sozialak hobeki ulertzea eta bertako esperientziak Euskadiri osotasunean eragiten dioten eztabaida handiekin lotzea.**

Eginkizun hori bereziki esanguratsua zaie hainbat alorri, hala nola euskarari, kulturari, kirolari, gazteen partaidetzari, ekintza komunitarioari edo komunitate berrien integrazioari. Eremu horietan sortzen dira eguneroko kohesioa eta elkarbizitza sostengatzen dituzten harremanetako asko.

Hurrengo urrats posibleak:

- Entzute- eta elkarriketa-mekanismo iraunkorrak ezartzea, sozietate zibila ordezkatzeko duten agenteekin.
- EITBk lurraldean duen presentzia indartzea, hainbat eskualde eta herritako entitate eta kolektiboekin etengabeko harremana izanez.
- Euskarari, kulturari, herritarren partaidetzari eta bizitza komunitarioari lotutako antolakundeekin elkarriketa egonkorak izatea.
- EITBk Euskadiko lurralde-, gizarte- eta komunitate-aniztasunarekin duen konektatze-maila ebaluatzea aldian behin.

3.5 Plataformak eta teknologia

Garrantzia bermatzea ekosistema digitalean

Herritarren eta komunikabideen arteko harremana gero eta gehiago gertatzen da inguru digitaletan, eta inguru horiek plataforma teknologiko handiek kudeatzen dituzte. Sare sozialek, aplikazioek, bilatzaileek eta gomendio-sistemek asko baldintzatzen dute informazioa eskuratzea, entretenimendua eta kultura. EITBrentzat errealitate hori aukera berri bat da jende gehiagorengana iristeko, baina herritarrekin harreman zuzena mantentzeko eta zerbitzu publiko gisa bere autonomia babesteko gaitasunaren inguruko galderak ere sortzen dizkio.

Ezinbestekoa da eremu horietan egotea. Gero eta jende gehiagok, batez ere gazteek, eskuratzen dute informazioa plataforma digital globalen bidez. Haatik, EITBren garrantziak ezin du eskusiboki kanal batzuen mende egon, zeinen funtzionamendua, ikusgarritasuna eta banaketa-irizpideak bere eginkizun publikotik at dauden interesei erantzuten baitie.

Hori dela eta, **estrategia digitalak bi helburu osagarri konbinatu behar ditu. Batetik, publiko ezberdinei dagozkien eremuetan eraginkorki egotea bermatu behar du. Bestetik, herritarrekin zuzeneko harremana izatea ahalbidetzen dioten aktiboak indartu behar ditu, audientziei buruzko ezagutza gorde behar du, eta zerbitzu publikoaren printzipioekin bat datozen proposamenak garatzeko gaitasuna bermatu behar du.**

Adimen artifizialaren bilakaerak, algoritmo-pertsonalizazioak eta datuak gero eta garrantzitsuagoak izateak auzi horren alderdi estrategikoa indartzen dute.

Datuak etikoki kudeatzeko, bere zerbitzu digitalak garatzeko eta irizpide editorial independenteak mantentzeko gaitasuna gero eta garrantzitsuagoa da komunikabide publikoak mantentzeko eta autonomoak izateko.

EITBrentzat erronka horrek garrantzia gehigarria du har euskarari eta euskal kulturari egiten dion ekarpena dela eta. Ingurune digitaletan, zeinaren bidez belaunaldi berriak informatzen diren eta harremanak egiten dituzten, euskarazko edukiak, erreferentziak eta komunitateak egotea erabakigarria izango da kultura- eta hizkuntza-garrantzia mantentzeko gero eta globalizatuagoa dagoen ekosistema batean.

Kontu teknologikoa baino gehiago da, jokoan dago EITBk herritarren egunerokotasunean adierazgarri izateko eta zerbitzu publikoaren printzipioak komunikazio-ingurune berrietan egoten jarraitzen dutela bermatzeko duen gaitasuna.

Hurrengo urrats posibleak:

- Distribuzio-estrategia integral bat definitzea, eta estrategia horrek kanpo-plataformetan egotea zein bere kanal eta zerbitzuen sendotzea konbinatuko ditu.
- Lehentasunezko plataformak identifikatzea, publikoen eta zerbitzu publikoaren jarraitutako helburuen arabera.
- Edizio- eta banatze-irizpide espezifikoak ezartzea, sare sozialetako eta plataforma digitaletako jardueretako.
- Bere aktiboak —hala nola aplikazioak, plataforma digitalak eta eskaripeko ikus-entzunezko zerbitzuak— indartzea.
- Gardentasun- eta pribatutasun-irizpideetan eta informazioaren erabilera arduratsuan oinarritutako datu-estrategia bat egitea.

3.6 Nazioarteko sareak Ikasi, lankidetzan jardun eta Euskadi proiektatu

Komunikabide publiko batek balioa sortzeko duen gaitasuna ez da soilik haren barne-baliabideen arabera. Nazioarteko ezagutza-, berrikuntza- eta lankidetzaren parte izateko gaitasunari ere lotuta dago. **Etengabeko eraldaketan dagoen komunikabideen ekosistema batean, EITBrentzako aktibo estrategiko bat izan beharko litzateke sektoreko antolakundeetan parte hartzea, hala nola FORTA, CIRCUM Regional, Europako Irrati-Telebisten Batasuna (EBU), eta beste lankidetzaren plataforma batzuk.**

Sare horiek ahalbidetzen dute esperientziak partekatzea, sortzen ari diren joerak identifikatzea eta erronka komunei, hala nola transformazio digitalari, adimen artifizialari, desinformazioaren aurkako borrokari, komunikabideak mantentzeko edo belaunaldi berriekiko harremanari, erantzunak ematea. **Eremu horien parte izateak jakintza aditua eskuratzea errazten du eta estrategiak kontrastatzea ahalbidetzen du, sektoreko erreferentziatzeko antolakunde batzuekin.**

EITBrentzat partaidetza horren garrantzia antolamendu-ikaskuntzatik haratago doa. Garrantzia hori Euskadi Europako komunikabideen erronka nagusien erantzuna definitzen ari den tokietan kokatzean datza, bai eta bakartuta nekez landu ahalko liratekeen berrikuntza- eta kooperazio-proiektuetan parte hartzean ere.

Halaber, sare horiek aukerak ematen dituzte nazioartean kultura- eta hizkuntza-errealitatea zein euskal ikus-entzunezko errealitatea proiektatzeko. Edukiak zabaltzeak, baterako ekoizpenak eta ekimen europarretan parte hartzeak Euskadiren ikusgarritasuna handitzen dute, eta indartu egiten dute hark nazioarteko komunikabideen ekosisteman duen presentzia.

Ikuspegi horretatik begiratuta, nazioarteko aliantzak herritarren zerbitzura dauden tresnatzat hartu behar dira. Jakintza, gaitasunak eta zerbitzu publikoak sendotzen duten aukerak txertatzea ahalbidetzen dute, eta aldi berean lagundu egiten dute Euskadi Europar eta munduan proiektatzen.

Bizkortze teknologikoa eta etengabeko aldaketak ezaugarri dituen testuinguru batean sektoreko nazioarteko sare nagusietan aktiboki parte hartzea presentzia instituzionala izatea baino gehiago da. Aukera bat da hoberenetatik ikasteko, erronka komunean kooperatzeko eta bermatzeko EITBk beharrezko gaitasunak dituela hurrengo hamarkadetan balio publikoak sortzen jarraitzeko.

EITB

Basurtuko kaputxinoen kalea, 2, 48013 Bilbo

T. (+34) 94 656 3000
www.eitb.eus

 eitb